

**PENGARUH KESEDIAAN, INTEGRITI
DAN KOMITMEN GURU TERHADAP
PELAKSANAAN PENTAKSIRAN
BERASASKAN SEKOLAH (PBS)
SEKOLAH MENENGAH
DI SABAH**

MAZLAN BIN MINHAT

PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

**FAKULTI PSIKOLOGI DAN PENDIDIKAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
2019**

**PENGARUH KESEDIAAN, INTEGRITI
DAN KOMITMEN GURU TERHADAP
PELAKSANAAN PENTAKSIRAN
BERASASKAN SEKOLAH (PBS)
SEKOLAH MENENGAH
DI SABAH**

MAZLAN BIN MINHAT

**TESIS INI DIKEMUKAKAN UNTUK
MEMENUHI KEPERLUAN PENGIJAZAHAN
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH**

**PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH**

**FAKULTI PSIKOLOGI DAN PENDIDIKAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
2019**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

BORANG PENGESAHAN TESIS

JUDUL: **PENGARUH KESEDIAAN, INTEGRITI DAN KOMITMEN GURU TERHADAP PELAKSANAAN PENTAKSIRAN BERASASKAN SEKOLAH (PBS) SEKOLAH MENENGAH DI SABAH**

IJAZAH: **DOKTOR FALSAFAH (PENGURUSAN PENDIDIKAN)**

Saya **MAZLAN BIN MINHAT**, sesi **2013-2019**, mengaku membenarkan tesis Doktor Falsafah ini disimpan di Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:

1. Tesis ini adalah hak milik Universiti Malaysia Sabah.
2. Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
4. Sila tandakan (/):

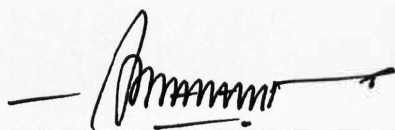
SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan, Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA 1972)

TERHAD

(Mengandungi maklumat TERHAD yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

TIDAK TERHAD

MAZLAN BIN MINHAT

DT1311030T

Tarikh: 23 OGOS 2019

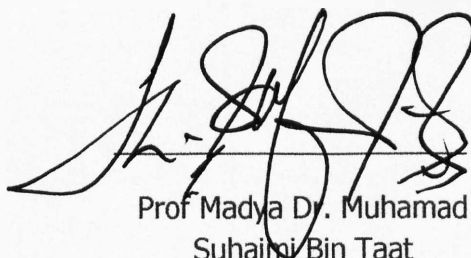
Disahkan Oleh,

NORAZLYNNE MOHD. UOHAN @ Jk. LYNE
PUSTAKAWAN

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

(Tanda Tangan Pustakawan)

Prof Madya Dr. Muhamad
Suhaini Bin Taat

Penyelia

PENGAKUAN

Saya mengaku Tesis Doktor Falsafah ini adalah hasil usaha dan karya saya sendiri, melainkan petikan dan ringkasan yang setiap satunya telah saya jelaskan sumbernya.

22 Mac 2019

Mazlan Bin Minhat

DT1311030T

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENGESAHAN

NAMA : **MAZLAN BIN MINHAT**
NO. MATRIK : **DT13113030T**
TAJUK : **PENGARUH KESEDIAAN, INTEGRITI DAN KOMITMEN GURU
TERHADAP PELAKSANAAN PENTAKSIRAN BERASASKAN
SEKOLAH (PBS) SEKOLAH MENENGAH DI SABAH**
IJAZAH : **DOKTOR FALSAFAH (PENGURUSAN PENDIDIKAN)**
TARIKH VIVA : **22 Mac 2019**

DISAHKAN OLEH;

PENYELIA UTAMA

Prof Madya Dr. Muhamad Suhaimi Bin Taat

Tandatangan

PENYELIA BERSAMA

Dr. Roslee Bin Talip

PENGHARGAAN

Dengan nama Allah yang maha pemurah lagi maha mengasihani. Pertama-tamanya dipanjatkan kesyukuran kehadiran Allah Subhanawatalla di atas rahmah nya dapatlah menyelidik menjalankan kajian dengan sempurna dan menyiapkan tesis ini dengan lancar walaupun berhadapan dengan pelbagai masalah dan cabaran. Saya ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada Prof. Madya Dr. Muhamad Suhaimi Bin Taat iaitu penyelia utama saya dan Dr. Rosli Talip penyelia bersama yang telah banyak memberikan bimbingan, dorongan dan tunjuk ajar kepada saya tanpa rasa jemu. Segala ketulusan dan kesabaran yang dihulurkan hanya Allah mampu membalasnya.

Penghargaan dan ucapan terima kasih ini juga istimewa saya ucapkan kepada Aspalila Ag Tuah, isteri yang sentiasa memberi motivasi dan membantu, anak-anak yang memahami, Ag Aslan Mustafa, Dg Asla Marhain dan Dg Siti Aisyah. Tak lupa juga penghargaan kepada Dr. Jamiah Manaf (UKM), Dr. Jamil Ahmad (UKM), Dr. Anina Ahmad (UPM), Dr. Abdul Ghani Che Ahmad (UPSI), Prof. Dr. Hariri (UITM Shah Alam), Dr. Irnis Azura Zakarya (UNIMAP), Dr. Norizan Mohamad Nor (UNIMAP), Dr. Tengku Nuraiti Tengku Izhar (UNIMAP) yang telah membantu dan berkongsi ilmu penyelidikan. Ucapan terimakasih juga kepada Cikgu Huda, Cikgu Susana dan Cikgu Balvinder yang banyak membantu sepanjang pengajian saya di UMS, dan memberi dorongan kepada saya setiap masa. Tak lupa juga guru-guru PBS di sekolah menengah seluruh Sabah, PPD setiap daerah pengetua-pengetua sekolah yang mengizinkan kajian dijalankan di sekolah mereka.

Ucapan terima kasih juga ditujukan kepada semua pensyarah Fakulti Psikologi dan Pendidikan (FPP) yang pernah mendidik saya khususnya Prof. Madya Dr. Baharum, Dr. Shukri Zain, Dr. Rosy Talin, Dr. Sophia Abdullah, Prof. Madya Dr. Mohd. Zaki Ishak, Prof. Madya Dr. Anuar Din, Prof Madya Dr. Said Ambotang dan pensyarah lain yang sedia membantu dan memberi pandangan serta khidmat nasihat sehinggalah tesis ini berjaya disempurnakan.

Akhir sekali ucapan terima kasih kepada rakan-rakan sekuliah saya yang bersusah payah memberi tunjuk ajar dan kerja sama kepada saya khususnya En Saidol Muntoh dan Pn Paulina. Ketua-ketua Pentaksir Kawasan (KPW), kakitangan FPP, PASCA yang sentiasa membantu memudahkan segala urusan pengajian saya, kakitangan LPKPM, JPN dan PPD dan rakan-rakan sekuliah yang banyak membantu sepanjang pengajian saya di UMS.

“ SEMOGA ALLAH MEMBERKATI SEGALA USAHA BAIK KITA ”

Mazlan Bin Minhat
22 Mac 2019

ABSTRAK

Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS), merupakan satu transformasi dalam sistem penilaian pendidikan di Malaysia. Tujuan kajian ini adalah untuk mengenal pasti pengaruh kesediaan, integriti dan komitmen guru terhadap pelaksanaan PBS di Sabah. Kajian ini dijalankan terhadap 20 buah sekolah menengah harian dalam 24 buah daerah di Sabah. Kajian ini merupakan kajian tinjauan yang dijalankan terhadap guru-guru PBS sekolah menengah di Sabah dengan menggunakan instrumen soal selidik. Seramai 369 orang guru PBS telah terlibat sebagai responden kajian menggunakan pensampelan berstrata, pensampelan berkelompok dan pensampelan rawak mudah. Data yang diperolehi daripada soal selidik dianalisis secara deskriptif dan inferens menggunakan Ujian-*t*, ANOVA sehalu, Korelasi Pearson, Regresi Berganda dan Model Persamaan Struktur menggunakan IBM SPSS dan SEM AMOS. Dapatan analisis deskriptif menunjukkan skor min ke tiga-tiga konstruk kesediaan, integriti dan komitmen guru berada pada tahap yang tinggi. Dapatan Ujian-*t* juga menunjukkan guru lelaki lebih bersedia, berintegriti dan lebih komited melaksanakan PBS. Manakala ujian korelasi menunjukkan terdapat hubungan positif pada tahap yang tinggi antara kesediaan, integriti dan komitmen guru terhadap pelaksanaan PBS. Selain itu keputusan kajian juga menunjukkan terdapat pengaruh peramal yang signifikan kesediaan, integriti dan komitmen guru terhadap pelaksanaan PBS di Sabah. Akhir sekali analisis SEM kajian menunjukkan model yang dibina sesuai dan sepadan dengan data kajian kerana kedua-dua pemboleh ubah tidak bersandar dalam kajian ini iaitu kesediaan dan integriti guru merupakan pemboleh ubah peramal yang signifikan terhadap pemboleh ubah pelaksanaan PBS, manakala komitmen guru merupakan mediator yang sesuai dalam kajian ini. Model yang dibina berupaya mengenal pasti sebanyak 67% varian dalam pelaksanaan PBS diramalkan oleh ke semua pemboleh ubah tidak bersandar kajian. Dapatan kajian juga menunjukkan bukti empirikal bahawa komitmen guru menjadi pengantara (*mediator*) hubungan antara kesediaan dan integriti terhadap pelaksanaan PBS. Implikasi kajian ini boleh dijadikan sebagai panduan untuk dimanfaatkan serta membantu para penyelidik umumnya dan guru PBS lain dalam melaksanakan PBS supaya kesediaan guru dalam aspek pengetahuan, kefahaman dan kemahiran khususnya guru PBS begitu juga integriti guru dapat ditingkatkan seterusnya komitmen guru dapat diteguhkan lagi selari dengan usaha untuk melonjakkan dan meningkatkan kejayaan pelaksanaan PBS bagi memenuhi keperluan Sistem Pendidikan Negara Abad Ke-21. Kesimpulannya, keputusan penyelidikan ini menjelaskan bahawa ketiga-tiga pemboleh ubah kesediaan, integriti dan komitmen guru perlu diberi perhatian dan tumpuan guru PBS kerana boleh mempengaruhi tahap pelaksanaan PBS di Sabah khususnya dan di Malaysia amnya.

ABSTRACT

THE INFLUENCE OF READINESS, INTEGRITY AND COMMITMENT OF TEACHERS TOWARDS THE IMPLEMENTATION OF SCHOOL BASE ASSESSMENT (SBA) IN SABAH

School Based Assessment (SBA), is one of the transformation carried out in the system of educational assessment in Malaysia. The purpose of this study is to identify the influence of readiness, integrity, and commitment of teachers in the implementation of SBA in Sabah. This study was carried out in 20 secondary schools in 24 districts of Sabah. This is a survey conducted on secondary schools teachers in Sabah using a questionnaire. About 369 teachers were involved as respondents in this research and they were chosen using strata sampling, grouping sampling and simple random sampling. The data collected from the questionnaire were analysed descriptively and inferential using T-test, One way Anova, Pearson correlation, Stepwise regression and Struktur Equation Modeling (SEM) using IBM SPSS and SEM Amos. The descriptive analysis findings showed high mean score on all the three constructs of readiness, integrity and commitment. The results of the t-test showed that male teachers were more committed in implementing SBA. Correlation results also showed there was a positive relationship of a higher level between readiness, integrity and commitment of teacher's towards the implementation of SBA. Moreover, the result of the study also showed that there was a significant predictor of readiness, integrity and commitment of teachers towards the implementation of SBA in Sabah. Finally the SEM analysis of the study showed that the model built was suitable and correspond to the data of this study as the readiness and integrity of teachers was a significant predictor variable on the variables of SBA implementation while the commitment of teachers was a suitable mediator in this study. The research model built was able to identify 67% variance in the implementation of SBA which was predicted the independent variables. The findings also showed empirical evidence that the commitment of teachers act as a mediator between the readiness and integrity of SBA implementation. The implication of this study is that it serves as a useful guide to researchers in general and help teachers conduct SBA effectively. These teachers will acquire the knowledge, understanding and skill in implementing SBA. The integrity and commitment of teachers will increase, to be in line with efforts to increase the success of SBA implementation, in order to fulfill the needs of the nation's educational needs of the 21st century. In conclusion, the findings of this research showed that three variables, readiness, integrity and comitmen of teacher's, need to be given attention by the SBA teacher's because they can influence the effectiveness of the SBA implementation in Sabah specifically and Malaysia generally.

SENARAI KANDUNGAN

	HALAMAN
TAJUK	i
PENGAKUAN	ii
PENGESAHAN	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
<i>ABSTRACT</i>	vi
SENARAI KANDUNGAN	vii-xiii
SENARAI JADUAL	xiv
SENARAI RAJAH	xvii
SENARAI SINGKATAN	xviii
SENARAI LAMPIRAN	xx
BAB 1 : PENDAHULUAN	
1.1 Pengenalan	1
1.2 Latar Belakang Masalah Kajian	2
1.3 Penyataan Masalah	7
1.4 Tujuan Kajian	13
1.5 Objektif Kajian	13
1.6 Soalan Kajian	13
1.7 Hipotesis Kajian	14
1.8 Kepentingan Kajian	14
1.9 Skop Kajian	16
1.10 Batasan Kajian	16
1.11 Definisi Operasional	17
1.11.1 Pelaksanaan Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS)	18
1.11.2 Kesediaan Guru	18
1.11.3 Integriti Guru	18
1.11.4 Komitmen Guru	19
1.12 Rumusan	19

BAB 2 : SOROTAN LITERATUR

2.1	Pendahuluan	20
2.2	Pelaksanaan PBS	20
2.2.1	Definisi Konseptual Pelaksanaan PBS	22
2.2.2	Model Pelaksanaan Pentaksiran Bilik Darjah (PPBD)	23
2.2.3	Model Proses Pelaksanaan Pentaksiran (PPP)	24
2.2.4	Konsep PBS di Malaysia	26
2.2.5	Model PBS di Malaysia	28
2.3	Proses Pengoperasian dan Pelaksanaan PBS	36
2.3.1	Pelaksanaan PBS Tingkatan Satu Hingga Tingkatan Tiga	37
2.3.2	Dokumen Rujukan PBS	38
2.3.3	Standard Prestasi	39
2.3.4	Jadual Pengoperasian dan Pelaksanaan PBS	41
2.4	Kesediaan Guru dalam Konteks PBS	44
2.4.1	Definisi Konseptual Kesiediaan Guru	45
2.4.2	Teori dan Model Kesiediaan Reflektif Wallace (1991)	46
2.4.3	Model Kesiediaan Terhadap Perubahan (2007)	48
2.5	Integriti Guru Dalam Konteks PBS	52
2.5.1	Definisi Konseptual Integriti Guru	53
2.5.2	Konsep Integriti	55
2.5.3	Model Integriti dan Amalan Guru	58
2.6	Komitmen Guru dalam Konteks PBS	61
2.6.1	Definisi Konseptual Komitmen Guru	62
2.6.2	Teori Komitmen Herzberg	63
2.6.3	Model Komitmen Meyer & Allen (1997)	64
2.6.4	Model Komitmen Kerja Morrow (1993)	66
2.6.5	Komitmen Guru Sebagai <i>Mediator</i> (Pengantara)	67
2.7	Kerangka Teoritikal Kajian	67
2.8	Tinjauan Literatur Berkaitan Pemboleh Ubah Kajian	69
2.8.1	Pelaksanaan PBS	69
2.8.2	Pelaksanaan PBS di Sekolah Menengah	73
2.8.3	Kesediaan Guru PBS	75
2.8.4	Integriti Guru PBS	78
2.8.5	Komitmen Guru dalam Melaksanakan PBS	80

2.8.6	Kajian Luar Negara	81
2.9	Kerangka Konseptual Kajian	83
2.10	Rumusan	84

BAB 3 : METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pendahuluan	86
3.2	Reka Bentuk Kajian	86
3.3	Populasi dan Pensampelan	88
3.3.1	Populasi	88
3.3.2	Sampel	90
3.3.3	Pensampelan	92
3.4	Instrumen Kajian	94
3.4.1	Instrumen Kesediaan Guru	96
3.4.2	Instrumen Integriti Guru	97
3.4.3	Instrumen Komitmen Guru	98
3.4.4	Instrumen Pelaksanaan PBS	100
3.5	Kesahan dan Kebolehpercayaan	100
3.5.1	Kesahan Muka (<i>Face Validity</i>)	101
3.5.2	Kesahan Kandungan (<i>Content Validity</i>)	102
3.5.3	Kesahan Konstruk (<i>Construct Validity</i>)	103
3.5.4	Modifikasi Instrumen	104
3.5.5	Kajian Rintis	105
3.5.6	Analisis Kebolehpercayaan (<i>Reliability</i>) Soal Selidik	106
3.5.7	Dapatan Kajian Rintis	108
3.5.8	Menyediakan Instrumen Kajian Sebenar	109
3.6	Pemboleh Ubah Kajian	109
3.6.1	Pemboleh Ubah Bersandar	110
3.6.2	Pemboleh Ubah Tidak Bersandar	110
3.6.3	Pemboleh Ubah Pengantara (<i>Mediator</i>)	110
3.7	Prosedur Pemerolehan Data	110
3.7.1	Sumber Primer	112
3.7.2	Sumber Sekunder	112
3.7.3	Darjah Keyakinan	112
3.8	Prosedur Analisis Data	112

3.9	Analisis Data	114
3.9.1	Analisis Deskriptif	114
3.9.2	Analisis Inferens	125
3.10	Pengujian Hipotesis	117
3.11	Rumusan	119

BAB 4 : DAPATAN KAJIAN

4.1	Pendahuluan	120
4.2	Profil Demografi Responden	120
4.3	Analisis Data Statistik	121
4.3.1	Analisis Data Penerokaan (<i>Exploratory Data Analysis</i>)	122
4.3.2	Analisis Diagnosis <i>Outliers</i> (Pencilan)	122
4.3.3	Analisis Multikolineariti	123
4.3.4	Analisis Normaliti Pemboleh ubah	124
4.3.5	Analisis Faktor Pengesahan (<i>Confirmatory Factor Analysis</i>)	127
4.4	Analisis Deskriptif	128
4.4.1	Analisis Deskriptif Tahap Kesediaan Guru	128
4.4.2	Analisis Deskriptif Tahap Integriti Guru	132
4.4.3	Analisis Deskriptif Tahap Komitmen Guru	135
4.4.4	Analisis Deskriptif Tahap Pelaksanaan PBS	140
4.5	Analisis Deskriptif Skor Min Pemboleh-Pemboleh Ubah Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	140
4.5.1	Skor Min Pemboleh Ubah Kesiediaan Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	142
4.5.2	Skor Min Pemboleh Ubah Integriti Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	142
4.5.3	Skor Min Pemboleh Ubah Komitmen Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	143
4.5.4	Skor Min Pemboleh Ubah Komitmen Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	144
4.6	Analisis Inferens	144
4.7	Ujian- t Sampel Bebas	145
4.7.1	Keputusan Ujian-t Skor Min Kesiediaan Guru Berdasarkan Jantina	146

4.7.2	Keputusan Ujian-t Skor Min Integriti Guru Berdasarkan Jantina	146
4.7.3	Keputusan Ujian-t Skor Min Komitmen Guru Berdasarkan Jantina	147
4.7.4	Keputusan Ujian-t Skor Min Pelaksanaan Guru Berdasarkan Jantina	148
4.8	Ujian ANOVA Sehal	148
4.8.1	Keputusan Analisis ANOVA Sehal Perbezaan Skor Min Kesian Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	149
4.8.2	Keputusan Analisis ANOVA Sehal Perbezaan Skor Min Integriti Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	150
4.8.3	Keputusan Analisis ANOVA Sehal Perbezaan Skor Min Komitmen Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	150
4.8.4	Keputusan Analisis ANOVA Sehal Perbezaan Skor Min Pelaksanaan PBS Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	151
4.9	Ujian Korelasi Pearson	152
4.9.1	Keputusan Analisis hubungan Kesian, integriti dengan Komitmen Guru	152
4.9.2	Dapatan Analisis Hubungan Antara Kesian, Integriti dan Komitmen Guru dengan Pelaksanaan PBS	153
4.10	Analisis Regresi Berganda (<i>Stepwise</i>)	154
4.10.1	Keputusan Analisis Rejerasi Berganda Kesian, Integriti Terhadap Komitmen Guru	155
4.10.2	Keputusan Analisis Regresi (<i>Stepwise</i>) Berganda Kesian, Integriti dan Komitmen Guru Terhadap Pelaksanaan	156
4.11	Analisis Laluan Antara Pemboleh Ubah Kajian Menggunakan SEM-AMOS	157
4.12	Ringkasan Dapatan Kajian	161
4.13	Rumusan	162

BAB 5 : PERBINCANGAN, IMPLIKASI DAN CADANGAN

5.1	Pengenalan	163
5.2	Perbincangan Keputusan Kajian Berdasarkan Tahap Kesediaan, Integriti, Komitmen Guru dan Pelaksanaan PBS	165
5.2.1	Apakah Tahap Kesediaan Guru Melaksanakan PBS?	166
5.2.2	Apakah Tahap Integriti Guru Melaksanakan PBS?	170
5.2.3	Apakah Tahap Komitmen Guru Melaksanakan PBS?	172
5.2.4	Apakah Tahap Pelaksanaan PBS di Malaysia?	175
5.2.5	Rumusan Tahap Kesediaan, Tahap Integriti, Tahap Komitmen Guru Terhadap Pelaksanaan PBS	178
5.3	Perbincangan Keputusan Ujian- t	179
5.3.1	Perbezaan Skor Min Kesediaan Guru Berdasarkan Jantina	179
5.3.2	Perbezaan Skor Min Integriti Guru Berdasarkan Jantina	180
5.3.3	Perbezaan Skor Min Komitmen Guru Berdasarkan Jantina	181
5.3.4	Perbezaan Skor Min Pelaksanaan PBS Berdasarkan Jantina	182
5.4	Perbincangan Keputusan Ujian ANOVA sehalu	183
5.4.1	Perbezaan Skor Min Kesediaan Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	184
5.4.2	Perbezaan Skor Min Integriti Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	188
5.4.3	Perbezaan Skor Min Komitmen Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	189
5.5	Perbincangan Keputusan Analisis Hubungan Antara Pemboleh Ubah Kajian Menggunakan Korelasi Pearson- r	190
5.5.1	Adakah Terdapat Hubungan Kesediaan, Integriti dengan Komitmen Guru	190
5.5.2	Adakah Terdapat Hubungan Kesediaan, Integriti dan Komitmen Guru dengan Pelaksanaan PBS	192
5.6	Perbincangan Ujian Regresi Berganda Pengaruh Peramal Kajian Terhadap Komitmen Guru dan Pelaksanaan PBS	193
5.6.1	Adakah Terdapat Pengaruh Kesediaan, Integriti dan Komitmen Guru Terhadap Pelaksanaan PBS	193
5.6.2	Adakah terdapat Pengaruh Kesediaan, Integriti dan Komitmen Guru Terhadap Pelaksanaan PBS	195

5.7	Perbincangan Kesesuaian Model yang Dibina dengan Data kajian	198
5.8	Perbincangan Komitmen Sebagai <i>Mediator</i> (Pengantara)	199
5.9	Implikasi Kajian	202
5.9.1	Implikasi Teoretikal	203
5.9.2	Implikasi Praktikal	204
5.10	Cadangan Kajian Lanjutan	211
5.11	Penutup	212
	RUJUKAN	214
	LAMPIRAN	257

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

SENARAI JADUAL

HALAMAN

Jadual 2.1:	Pelaksanaan PBS Di Tingkatan Satu, Dua dan Tiga	38
Jadual 2.2:	Kerangka Standard Prestasi	40
Jadual 2.3:	Jadual Pengoperasian PBS yang Perlu Dilaksanakan Di sekolah Menengah Rendah mulai tahun 2012	41
Jadual 3.1:	Bilangan Daerah, PPD dan Sekolah Menengah di Sabah	90
Jadual 3.2:	Skala Likert 5 Markat Tahap Kesediaan Guru Melaksanakan PBS	96
Jadual 3.3:	Agihan Item Mengikut Dimensi Kesediaan Guru Melaksanakan PBS	97
Jadual 3.4:	Skala Likert 5 Markat Tahap Integriti Guru Melaksanakan PBS	98
Jadual 3.5:	Agihan Item Mengikut Dimensi Integriti Guru Melaksanakan PBS	98
Jadual 3.6:	Skala Likert 5 Markat Tahap Komitmen Guru Melaksanakan PBS	99
Jadual 3.7:	Agihan Item Mengikut Dimensi Komitmen Guru Melaksanakan PBS	99
Jadual 3.8:	Skala Likert 5 Markat Tahap Guru Melaksanakan PBS	100
Jadual 3.9:	Agihan Item Pelaksanaan PBS Mengikut Proses	100
Jadual 3.10:	Keputusan Ujian Kebolehpercayaan Kajian Rintis (n=86)	108
Jadual 3.11:	Dapatan Kajian Rintis (n = 86)	109
Jadual 3.12:	Tahap Analisis Skor Min dan Skala Tafsir	115
Jadual 3.13:	Skala Tahap Kekuatan Korelasi di antara Pemboleh Ubah	116
Jadual 3.14:	Pengujian Hipotesis	118
Jadual 4.1:	Taburan Responden Mengikut Profil Demografi	121
Jadual 4.2:	Keputusan Ujian Kebolehpercayaan dan Normaliti	124
Jadual 4.3:	Nilai Kaiser Meyer Olkin dan Signifikan setiap konstruk	127
Jadual 4.4:	Interpretasi Julat Skor Min	128
Jadual 4.5:	Skor Min Tahap Kesediaan Guru Dimensi Pengetahuan	129
Jadual 4.6:	Skor Min Tahap Kesediaan Guru Dimensi Kefahaman	130
Jadual 4.7:	Skor Min Tahap Kesediaan Guru Dimensi Kemahiran	131
Jadual 4.8:	Skor Min Tahap Kesediaan Guru Melaksanakan PBS	131
Jadual 4.9:	Skor Min Tahap Integriti Guru Dimensi Amanah	132

Jadual 4.10:	Skor Min Tahap Integriti Guru Dimensi Bijaksana	133
Jadual 4.11:	Skor Min Tahap Integriti Guru Dimensi Berhemah	134
Jadual 4.12:	Skor Min Tahap Integriti Guru Melaksanakan PBS	134
Jadual 4.13:	Skor Min Tahap Komitmen Guru Dimensi Identifikasi (Komitmen Afektif)	135
Jadual 4.14:	Skor Min Tahap Komitmen Guru Dimensi Kesetiaan	136
Jadual 4.15:	Skor Min Tahap Komitmen Guru Dimensi Penglibatan (Komitmen Normatif)	137
Jadual 4.16:	Skor Min Tahap Komitmen Guru Dimensi Kesanggupan (Komitmen Berterusan)	138
Jadual 4.17:	Skor Min Tahap Komitmen Guru Dimensi Kesungguhan (Komitmen Berterusan)	139
Jadual 4.18:	Skor Min Keseluruhan Dimensi Tahap Komitmen Guru Melaksanakan PBS	140
Jadual 4.19:	Skor Min Tahap Pelaksanaan PBS	140
Jadual 4.20:	Skor Min Tahap Pemboleh-Pemboleh Ubah Kajian Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	141
Jadual 4.21:	Skor Min Tahap Kesediaan Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	142
Jadual 4.22:	Skor Min Tahap Integriti Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	143
Jadual 4.23:	Skor Min Tahap Komitmen Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	143
Jadual 4.24:	Skor Min Tahap Pelaksanaan PBS Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	144
Jadual 4.25:	Skor Min Pemboleh Ubah Tahap Kesediaan Guru Berdasarkan Jantina	146
Jadual 4.26:	Skor Min Pemboleh Ubah Tahap Integriti Guru Berdasarkan Jantina	147
Jadual 4.27:	Skor Min Pemboleh Ubah Tahap Komitmen Guru Berdasarkan Jantina	147

Jadual 4.28:	Skor Min Pemboleh Ubah Tahap Pelaksanaan PBS Berdasarkan Jantina	148
Jadual 4.29:	Analisis ANOVA Sehala Kesiediaan Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	149
Jadual 4.30:	Analisis Anova Sehala Integriti Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	150
Jadual 4.31:	Analisis Anova Sehala Komitmen Guru Berdasarkan Pengalaman mengajar PBS	151
Jadual 4.32:	Analisis Anova Sehala Pelaksanaan PBS Berdasarkan Pengalaman Mengajar PBS	152
Jadual 4.33:	Hubungan antara Kesiediaan, Integriti dengan Komitmen Guru	153
Jadual 4.34:	Hubungan antara Kesiediaan, integriti dan komitmen guru dengan pelaksanaan PBS	153
Jadual 4.35:	Pekali Regerasi Berganda (<i>Stepwise</i>) Kesiediaan, Integriti Terhadap Komitmen Guru	155
Jadual 4.36:	Pekali Regerasi Berganda (<i>Stepwise</i>) Kesiediaan, Integriti, Komitmen Guru Terhadap Pelaksanaan PBS	157
Jadual 4.37:	Pengukuran Kebagusan Penyesuaian Model	159
Jadual 4.38:	Dapatan Pengukuran Kebagusan Penyesuaian Model	159
Jadual 4.39:	Ringkasan Keputusan Ujian Hipotesis Kajian	161

SENARAI RAJAH

		HALAMAN
Rajah 2.1:	Model Pelaksanaan Pentaksiran Bilik Darjah (PBD)	24
Rajah 2.2:	Model Proses Pelaksanaan Pentaksiran (PPP)	25
Rajah 2.4:	Konsep PBS di Malaysia	27
Rajah 2.5:	Model Komponen PBS	28
Rajah 2.5:	Aktiviti Pelaksanaan Pentaksiran Pusat (PP)	31
Rajah 2.6:	Pentaksiran Aktiviti Jasmani, Sukan dan Kokurikulum (PAJSK)	33
Rajah 2.7:	Komponen dalam Pentaksiran Psikometrik (PPsi)	35
Rajah 2.8:	Proses Pelaksanaan Pentaksiran	37
Rajah 2.9:	Kerangka Teori Model Reflektif Wallace (1991)	47
Rajah 2.10:	Model Kesediaan Reflektif Wallace (1991)	47
Rajah 2.11:	Model Pembentukan Integriti Staf (MPIS)	59
Rajah 2.12:	Model Komitmen Meyer dan Allen (1997)	64
Rajah 2.13:	Komitmen Kerja Model Morrow	66
Rajah 2.14:	Kerangka Teoritikal Pemboleh Ubah Kesediaan, Integriti dan Komitmen Guru Terhadap Pelaksanaan PBS	69
Rajah 2.15:	Kerangka Konseptual Kajian	83
Rajah 3.1:	Persampelan Strata, Berkelompok dan Rawak Mudah	93
Rajah 3.2:	Pemboleh Ubah Tidak Bersandar dan Pemboleh Ubah Bersandar	110
Rajah 4.1:	Model Analisis Laluan Pengaruh dan Hubungan pemboleh Ubah Eksogenous Terhadap Pemboleh Ubah Endogenous	160

SENARAI SINGKATAN

BBB	Bahan Bantu Belajar
BMI	<i>Body Mass Index</i>
BPPDP	Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan
DPK	Dasar Pendidikan Kebangsaan
EQ	<i>Emotional Quotient</i>
FPK	Falsafah Pendidikan Kebangsaan
IIM	Institut Integriti Malaysia
IQ	<i>Intelligence Quotient</i>
JERI	Jasmani, Emosi, Rohani dan Intelektual
JPN	Jabatan Pendidikan Negeri
JU	Jurulatih Utama
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
KPPK	Kesatuan Perkhidmatan Perguruan Kebangsaan
KSSR	Kurikulum Standard Sekolah Rendah
LPKPM	Lembaga Peperiksaan Kementerian Pendidikan Malaysia
MRSM	Maktab Rendah Sains Mara
NUTP	<i>National Union of The Teaching Profession</i>
PAFA	Perkara Asas Fardu Ain
PAJSK	Pentaksiran Aktiviti Jasmani, Sukan dan Kokurikulum
PBK	Penggredan Berdasarkan Kriteria
PBS	Pentaksiran Berasaskan Sekolah
PdP	Pengajaran dan Pembelajaran
PEKA	Penilaian Kerja Amali
PIN	Pelan Integriti Nasional
PIPP	Pelan Induk Pembangunan Pendidikan
PISA	<i>Programme for International Student Assessment</i>
PLBS	Pentaksiran Lisan Berasaskan Sekolah
PMR	Penilaian Menengah Rendah
PP	Pentaksiran Pusat
PPD	Pejabat Pendidikan Daerah
PPPM	Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia
PS	Pentaksiran Sekolah

PSK	Pendidikan Sivik dan Kewarganegaraan
PT3	Penilaian Tingkatan 3
PTP	Program Transformasi Pendidikan
SBA	<i>School Base Assessment</i>
SEGAK	Standard Kecergasan Fizikal Kebangsaan
SP	Standard Pembelajaran
SPPK	Sistem Pentaksiran Pendidikan Kebangsaan
TIMSS	<i>Trends in Mathematics and Science Study</i>
ULBS	Ujian Lisan Berasaskan Sekolah

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

SENARAI LAMPIRAN

		Halaman
Lampiran A	Jadual Bartlett (2001)	157
Lampiran B	Instrumen Soal Selidik	258
Lampiran C	Kebenaran Menggunakan Instrumen dan Kesahan Kandungan	268
Lampiran D	Pengesahan Pakar Konstruk	269
Lampiran E	Kebenaran Menjalankan Penyelidikan Daripada EPRD	272
Lampiran F	<i>Compute</i> Item Pemboleh ubah	273
Lampiran G	Output SPSS Taburan Normal Item Kajian Sebenar	274
Lampiran H	Output SPSS Analisis <i>Alpha Cronbach</i> Item Kajian Sebenar	277
Lampiran I	Output SPSS Analisis Ujian Deskriptif	279
Lampiran J	Output SPSS Analisis Ujian- t	287
Lampiran K	Output SPSS Analisis Ujian ANOVA Sehalal	289
Lampiran L	Output SPSS Analisis Ujian Korelasi	295
Lampiran M	Output SPSS Analisis Ujian Regeresi Berganda (<i>Stepwise</i>)	296
Lampiran N	Output SPSS Analisis Ujian Regeresi Berganda (<i>Stepwise</i>)	300
Lampiran O	Output <i>SEM AMOS</i>	305

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Cabaran era globalisasi, transformasi dalam pentaksiran dunia pendidikan masa kini menuntut guru dan Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) untuk memastikan semua murid di Malaysia mendapat pendidikan holistik, berkualiti dan bertaraf dunia selaras dengan hasrat Falsafah Pendidikan Kebangsaan (FPK) dan Dasar Pendidikan Kebangsaan (DPK). Pelaksanaan penilaian dan pentaksiran merupakan elemen penting dalam semua proses pengajaran dan pembelajaran (PdP) di mana ia bukan sahaja membantu dalam pembelajaran seseorang murid, malah meningkatkan keberkesanan dan kualiti pengajaran guru. Pelaksanaan Penilaian dan Pentaksiran di Malaysia telah disesuaikan bertunjangan konsep FPK dan kurikulum kebangsaan iaitu seharusnya dapat mengukur, menggambarkan perkembangan dan pencapaian murid dalam semua aspek kognitif, afektif dan psikomotor (KPM, 2012).

Sistem pendidikan di negara kita berpaksikan FPK mampu mengembangkan potensi individu dalam aspek intelek, rohani, emosi dan jasmani. Dalam sistem pendidikan, penilaian dan pentaksiran merupakan kayu ukur untuk menentukan tahap dan kualiti pencapaian murid. Penilaian dan pentaksiran murid di tingkatan satu hingga tingkatan tiga, sebelum ini menekankan aspek kognitif yang berorientasikan peperiksaan (*exam oriented*) semata-mata, tidak menilai secara holistik iaitu merangkumi sahsiah, akhlak, nilai-nilai murni, budi pekerti, penampilan diri, kekuatan jasmani, rohani, emosi dan sosial. Natijahnya negara kurang melahirkan modal insan yang berdaya saing secara holistik di peringkat global yang dapat memenuhi hasrat FPK itu sendiri. Bertitik tolak dari kekurangan dan kelemahan ini, Mesyuarat Jemaah Menteri, bertarikh 17 Disember 2010, telah bersetuju supaya PBS dilaksanakan sebagai sebahagian daripada Program Transformasi Pendidikan (PTP).

Pelaksanaan PBS memfokuskan pengukuhan dan pemantapan pentaksiran masa kini supaya lebih holistik dan autentik serta tidak terlalu menjurus kepada peperiksaan. PBS bermatlamat menunjukkan perkembangan penguasaan seseorang murid dalam pembelajaran, menilai aktiviti yang dijalankan semasa proses PdP berlangsung, mendapatkan maklumat secara berterusan tentang PdP serta merancang dan memperbaiki proses PdP (Nor Azni *et. al.*, 2014). Ini selaras dengan hasrat KPM, bahawa pelaksanaan PBS boleh melahirkan modal insan yang kritis, kreatif, inovatif, berdaya saing dan progresif serta mampu bersaing di peringkat global (Na'imah Ishak, 2011). Walaupun PBS telah dilaksanakan sejak tahun 2012 di sekolah menengah, namun pelaksanaan PBS ini belum mencapai matlamat seperti yang dihasratkan KPM. Ketidakcapaian matlamat tersebut perlu dirungkai kerana pelaksanaan PBS juga menimbulkan banyak isu lain seperti kesediaan guru, fasiliti bengkel, sistem PBS, beban tugas, integriti, kesahan, kebolehpercayaan dan komitmen guru dalam amalan PdP.

Nor Azni *et. al.*, (2014), mendedahkan Pelaksanaan PBS juga dipengaruhi pelbagai faktor antaranya, faktor guru, murid, pentadbiran, pemantauan dan penyelarasan. Oleh itu kajian ini wajar dilakukan berdasarkan cadangan kajian lanjutan yang telah dikemukakan oleh Nor Azni *et. al.*, (2014), memfokuskan faktor guru, sama ada guru bersedia untuk melaksanakan PBS, Ahmad Seman & Warti Kimi (2016), konstruk integriti, Norzila (2013) dan Stainly (2014), konstruk komitmen guru. Berdasarkan saranan dari literatur penyelidikan terdahulu, kajian pengaruh kesediaan, integriti dan komitmen guru terhadap pelaksanaan PBS wajar dikenal pasti seperti yang dihasratkan oleh FPK, ini kerana literatur yang di sorot tidak mengenal pasti pengaruh ketiga-tiga faktor iaitu faktor kesediaan, integriti dan komitmen guru dalam melaksanakan PBS di sekolah menengah secara kolektif. Seterusnya bab ini membincangkan latar belakang kajian pelaksanaan PBS, pernyataan masalah, soalan kajian, objektif kajian, kepentingan kajian dan definisi operasional dalam kajian ini.

1.2 Latar Belakang Masalah Kajian

Bagi menambah baik sistem pendidikan di Malaysia, Pelan Strategik Interim 2011-2020 telah dilancarkan bagi melaksanakan beberapa transformasi pendidikan. PBS merupakan satu teras strategik, ke arah penambahbaikan kaedah penilaian murid